

REFERINȚĂ PRIVIND EVALUAREA BIBLIOTECILOR ȘCOLILOR PROFESIONALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

REFERENCE ON LIBRARIES EVALUATION OF VOCATIONAL SCHOOLS IN MOLDOVA

Elena HARCONIȚA

Abstract: According to Order of Ministry of Education.NO. 563 from December 28, 2015, 11 librarians from Library Science Centers: Scientific Library of Alecu Russo Balti State University and Scientific Library of Ion Creanga State Pedagogical University from Chisinau, during the period 11 January to 18 February 2016 visited 45 vocational schools, including two Centers of Excellence in order to assess their libraries.

Keywords: Ministry of Education, library centers, vocational schools, libraries, evaluation

Referința este întocmită în baza Programului electronic de acumulare a datelor din Fișa de evaluare, elaborat de bibliotecarul principal Tatiana Prian, monitorizat de Elena Stratan, șef serviciu și subsemnata, Elena Harconita, directoarea BŞ USARB.

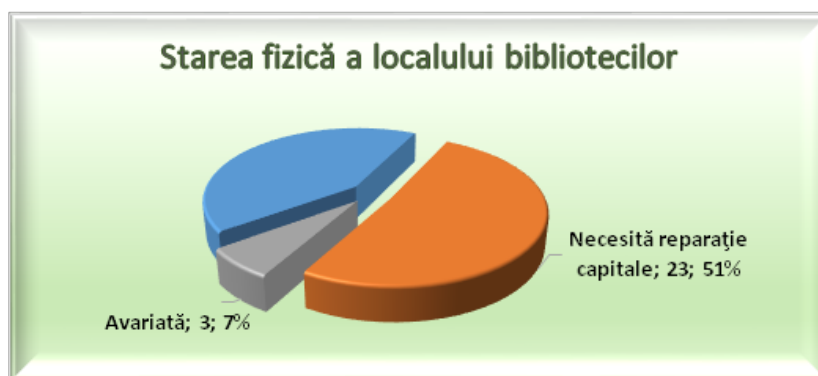
Colectarea datelor din Zona Centrală și de Sud a fost coordonată de Ecaterina Scherlet, directoarea BŞ UPSIC.

Monitorizarea procedurii de aprobare a Fișei de Evaluare, de emitere a Dispoziției și realizarea procesului îi aparține lui Ana Plămădeală, consultant în Direcția e-transformare și informatizare a Ministerului Educației al Republicii Moldova.

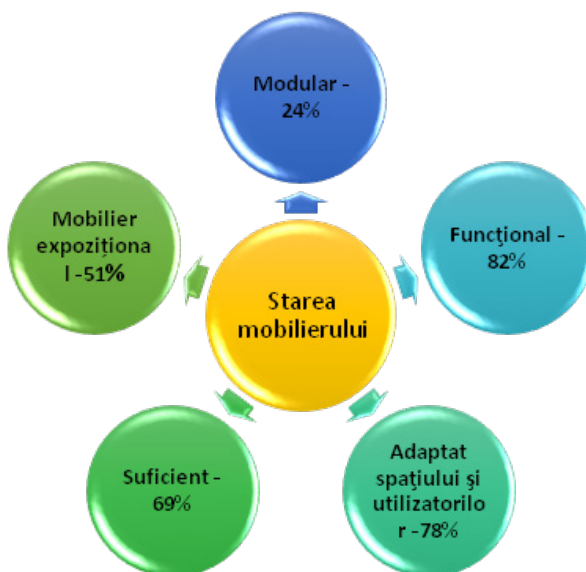
Conform Dispoziției Ministerului Educației nr. 563 din 28 decembrie 2015, 11 bibliotecari ai Centrelor Biblioteconomice: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți și Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, în perioada 11 ianuarie – 18 februarie 2016, au vizitat 45 de școli profesionale, inclusiv 2 Centre de excelență în vederea evaluării bibliotecilor lor.

Din discuțiile cu Directorii Școlilor Profesionale și din cele văzute la fața locului se poate concluziona că Dumnealor sînt preocupați de starea Bibliotecii, apreciază rolul Bibliotecii în procesul de instruire și fac posibilul ca să creeze condiții bune atît pentru bibliotecar cît și pentru elevii instituției.

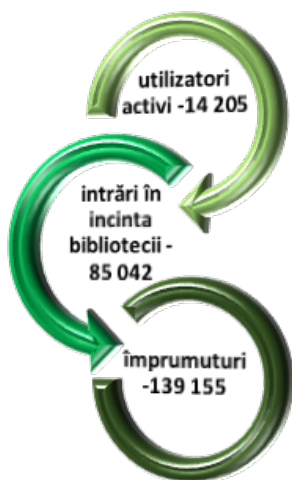
Dar, majoritatea bibliotecilor se află cu precădere în localuri reamenajate, adaptate acestor structuri, 3 din ele fiind în stare avariată, iar 23 necesită reparație curentă.

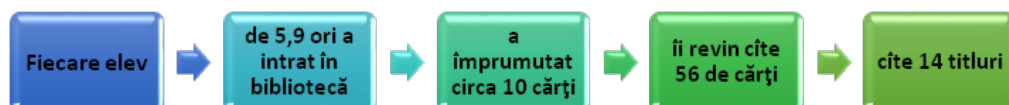
Toate bibliotecile ocupă o suprafață de circa 4 450 m², în medie cîte 99 m² pentru fiecare, dar, de fapt, diferențele de spațiu sînt foarte mari: de la 55 m² pînă la 360 m² în unele instituții după comasare.

Mobilierul este modular în 11 instituții, funcțional în 37, adaptat în 35, suficient în 31, mobilier expozițional în doar 23.

În toate bibliotecile sînt 929 locuri de lucru pentru cei 14 205 de utilizatori, care au intrat în anul 2015 de 85 042 ori în spațiile bibliotecare și au împrumutat 139 155 de documente.

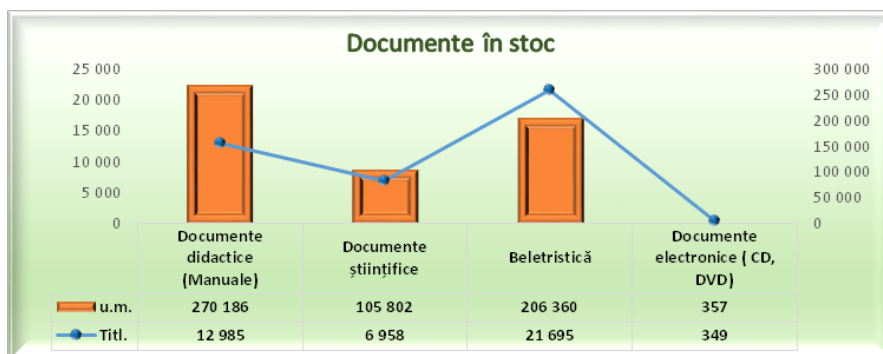

Indicatorii medii ar fi următorii: 15 elevi la 1 loc în sala de lectură; de 5,9 ori a intrat în bibliotecă fiecare elev, care a împrumutat circa 10 cărți în anul trecut. Fiecărui elev îi revin cite 56 de cărți și 14 titluri din colecțiile ce numără 798 990 unități materiale în 198 531 titluri depășite atît moral cît și fizic.

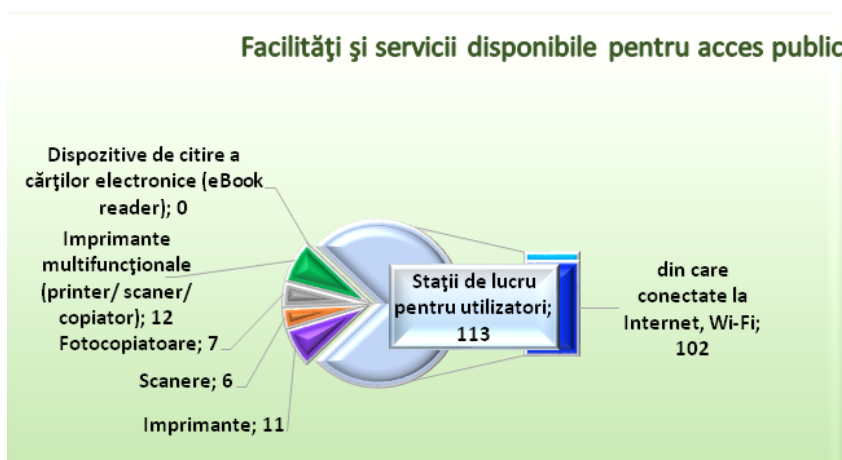
Chiar dacă bibliotecarii din toate instituțiile au indicat în total un buget anual de 235 760 lei, ar fi, în mediu, câte 5 000 lei, pentru fiecare, operatorii în teren, au constatat, cu precădere lipsa achizițiilor în ultimii ani. Pe rafturile bibliotecilor este adunată cartea veche, în grafie chirilică, pe care nu o mai citește nimeni.

Cele 10 cărți împrumutate de fiecare elev se referă, cu precădere la manuale și mai puțin la beletristică, cărțile științifice ori revistele, care fiind abonate în număr de 403 titluri, în majoritatea cazurilor se află în cancelarie sau în birourile conducătorilor instituției.

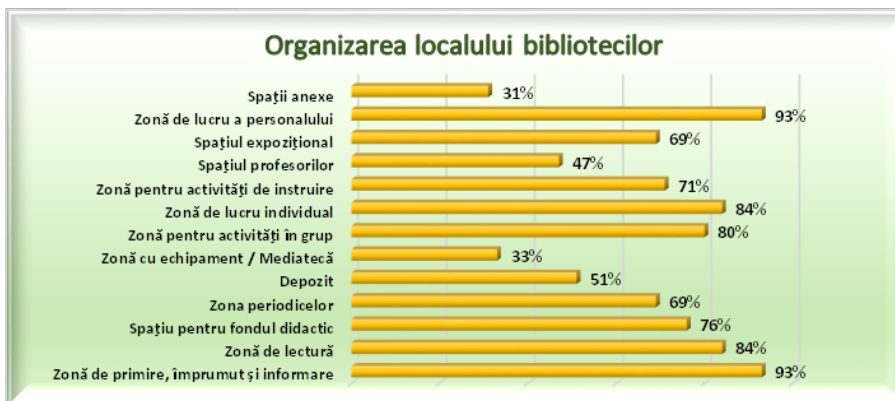

Dacă statisticile furnizate sînt corecte, atunci fiecărui elev îi revine câte 0,9 titluri de manuale (titluri total – 12 985) și 19 manuale (270 186 exemplare în total); câte 1,5 titluri de beletristică din cele 21 695 titluri în 206 360 exemplare. Asigurarea cu manuale este foarte precară, manualele școlare, în caz de necesitate, sînt împrumutate de la școlile generale. Este necesar un studiu detaliat al necesităților didactice a fiecărei școli profesionale în vederea soluționării acoperirii informaționale a proceselor de învățămînt.

Sînt laudabile unele experiențe de utilizare a bazelor de date și a manualelor în format electronic pentru procesul de instruire interactivă, cu atît mai mult că s-au constatat și 357 de documente electronice în colecțiile acestor biblioteci.

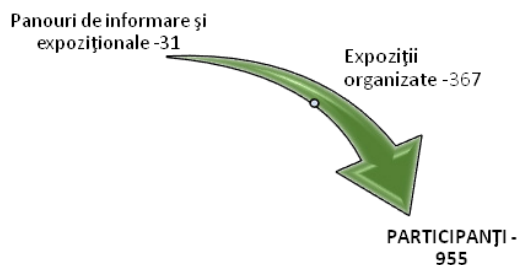

Dotarea tehnică: 116 computere și laptopuri, 96 conectate la Internet, pentru utilizatori – 113 PC, 102 conectate la Internet; 11 imprimante și 12 imprimante multifuncționale, 6 scanere, 7 fotocopiatoare; 10 televizoare; 12 – videoproiectoare; 12 ecrane de proiecție; 8 camere video, 12 aparate foto digitale, 9 combine muzicale – toate acestea pot fi folosite de bibliotecari în organizarea activităților, unele chiar aflându-se în înzestrarea deplină a bibliotecilor. 15 biblioteci se pot lăuda cu existența Mediatecii.

Spațiile bibliotecilor din Cupcin (director Mihail Bilevschi (sp1_cupcini@mail.ru)). (4 săli, 2 zone de împrumut și sală de lectură, 2 săli de mediatecă) sînt amplasate în nemijlocita apropiere a blocului de studiu, la nivelul întîii al blocului cu 5 etaje, sînt spațioase, îngrijite, dotate cu mobilier modular, functional și adaptat bibliotecii (mese pentru calculatoare, scaune moi, perete, dulapuri etc.). Localul bibliotecii mai conține un depozit de documente pentru doc.eliminate, spațiu anexă etc. Biblioteca este dotată cu 18 calculatoare performante, conectate la Internet, acces Wi-Fi, 2 copiatoare multifuncționale, care oferă servicii de printare, copiere, scanare, 28 de CD-uri în ajutorul procesului de studiu. În sălile de Mediatecă este dusă o evidență aparte a vizitelor, accesărilor. Recomandăm să se ducă evidența furnizării electronice a documentelor, cu atît mai mult cît în forma nouă a Raportului statistic 6c este specificat acest împrumut.

Chiar dacă nu în toate bibliotecile există mobilier expozițional, panouri speciale – toți bibliotecarii organizează anual 367 de expoziții informative și tematice, ore de instruire în cultura informației la care participă circa 955 de elevi.

În cele 45 de biblioteci lucrează 45 de bibliotecari cu normă întreagă - 34 uni-tăți. Studii superioare dețin 31 de salariați, 7 din ei fiind personal profesional. Studii medii – 13, din care 5 cu studii medii profesionale. Categorie de calificare dețin doar 6 bibliotecari. Vechimea în muncă este diferită – de la un an și numai ce angajat pînă la 40 de ani.

Cu părere de rău majoritatea personalului nu numai că nu posedă studii în do-meniu, dar nici cunoștințe necesare pentru a-și onora Fișa de post, care s-a constatat în doar 31 de instituții.

Planurile existente, Rapoartele, Registrele de evidență, Registrul de Mișcare a Fondului , Registrul Inventar, Registrul de Evidență a Manualelor , Tabelele CZU , Tabelele de autori și alte instrumente și documente de evidență și reglementare, sînt utilizate ori parțial ori lipsesc cu desăvîrșire. Se simte nu numai o izolare a acestor bibliotecari de comunitatea profesională, dar și marginalizarea lor instituțională ceea ce trebuie corectat în cel mai scurt timp.

Acte de evidență	
Acte de reglementare	<ul style="list-style-type: none"> •RMF - Registrul de Mișcare a Fondului -22 •RI - Registrul Inventar -36 •REM - Registrul de Evidență a Manualelor -25 •RAB - Registrul de Evidență a Activității Bibliotecii -22 •FEPP - Fisierul de Evidență a Publicațiilor Periodice -19 •Registrul de evidență a documentelor pierdute și recuperate de către utilizatori -23 •Registrul de evidență a manualelor eliberate în clase -21 •Bonuri de achiziționare a publicațiilor -37 •Actul de preluare a gestiunii. Inventarierea bibliotecii -30 •Acte de eliminare -31
<ul style="list-style-type: none"> •Plan de activitate -36 •Raport de activitate -30 •Regulament de organizare și funcționare al Bibliotecii -23 •Regulament de ordine internă -21 •Regulament de utilizare a serviciilor -9 •Acte ce vizează activitatea bibliotecii -29 •Fisa Postului aprobată de directorul instituției -31 •Portofoliul bibliotecarului -30 	Elemente de semnalare <ul style="list-style-type: none"> •Clasificarea zecimală universală (CZU) -10 •Tabele de autori -11 •Indicatoare de raft -11 •Separatoare -3 •Cataloage și fișiere -6 •Fișele cititorilor -43 •Proiecte didactice la cursul optional „Inițierea în cultura informației” -7 •Proiecte și procese verbale ale activităților culturale- 29 •Îndrumări metodice. Ordine -23 •Informații -29

Propuneri:

- 1) Organizarea cursurilor de formare profesională Bazele Biblioteconomiei și științelor informării dedicat special bibliotecarilor din școlile profesionale.
- 2) Efectuarea reparațiilor capitale și curente în spațiile avariate.
- 3) Dotarea cu mobilier special.
- 4) Eliminarea documentelor depășite fizic și moral din colecțiile „îmbătrânite”
- 5) ale școlilor profesionale conform actelor de reglementare în vigoare.
- 6) Stabilirea unui anumit procent din bugetele școlilor profesionale pentru achiziția anuală a manualelor, literaturii metodice, a cărților de referință și a beletristicii.
- 7) Abonarea revistelor și ziarelor pentru tineret.
- 8) Dotarea bibliotecilor cu PC conectate la Internet și alt echipament tehnic modern.
- 9) Stabilirea zilei de muncă de 7 ore, a concediilor suplimentare plătite și a sporului pentru munca în condiții nocive în conformitate cu Hotărârile Guvernului în vigoare pentru personalul bibliotecar.